

GERECHTSHOF TE AMSTERDAM

Belastingkamer
no. 322/1969

Uitspraak.

HET GERECHTSHOF TE AMSTERDAM, EERSTE MEERVOUDIGE BELASTING-
KAMER;

Gezien het op 15 juli 1969 onder no.123 ingekomen beroepschrift, ingediend door X te Z namens W te Y en gericht tegen de door inspecteur der directe belastingen te V opgelegde aanslag tot navordering van inkomstenbelasting over 1965, van welke aanslag is gebleken bij een aanslagbiljet, gedagtekend 30 mei 1969, artikel 1234567;

Gezien de overige stukken;

Gehoord ter zitting van 11 december 1969 de gemachtigde voornoemd, zomede de inspecteur;

Overwegende dat aan belanghebbende, die oorspronkelijk overeenkomstig zijn aangifte in de inkomstenbelasting voor het jaar 1965 was aangeslagen naar een belastbaar inkomen van f. 7.797,-- (tariefgroep III, 1 kind), een aanslag tot navordering werd opgelegd naar een belastbaar inkomen van f. 10.797,-- terwijl de nagevorderde belasting werd verhoogd met 100%, waarvan de helft is kwijtgescholden, tegen welke aanslag hij tijdig in beroep is gekomen concluderende tot vernietiging daarvan, hebbende hij een subsidiair voorgedragen grief ter zitting ingetrokken; dat de inspecteur heeft geconcludeerd tot handhaving van de aanslag;

Overwegende dat het geschil van partijen de vraag betreft of sprake is van een, de navordering rechtvaardigend feit als bedoeld in art. 16, lid 1, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen;

Overwegende dat op grond van de inhoud der stukken en het ter zitting behandelde het navolgende is gebleken:

dat belanghebbende in de jaren vóór 1963 te Y een winkel exploiteerde in het pand a-straat 1 aldaar, waarin hij televisie- en radiotoestellen, wasmachines en andere elektrische artikelen verkocht, terwijl hij voorts ankers wikkelde en reparatiewerkzaamheden verrichtte;

dat ingestelde contrôles bij belanghebbende over de jaren 1958 tot en met 1960 uitwezen dat zijn bedrijfsboekhouding ondeugdelijk was en verworpen moest

worden; dat meer in het bijzonder het onderzoek met betrekking tot 1960 aan het licht bracht dat het brutowinstpercentage 19% van de inkoop bedroeg, hetwelk de inspecteur te laag achtte en bij de aanslagregeling verhoogde tot 22½%;

dat belanghebbende met ingang van 1963 zijn boekhouding en belastingaangiften liet verzorgen door X – de gemachtigde voornoemd – die bij de aangifte voor de inkomstenbelasting van dat jaar de jaarstukken overlegde en in een toelichting daarop, gedateerd 20 maart 1965, onder het hoofd “De verlies- en winstrekening over 1963” onder meer mededeelde, dat op 31 januari 1963 het pand aan de a-sstraat 1 werd verkocht tezamen met het bedrijf, zijnde een winkel in elektrische artikelen, en dat belanghebbende daarna zich in Y heeft gevestigd, waar hij een electrotechnisch bureau opende:

dat op het aangiftebiljet voor het onderhavige jaar het door belanghebbende uitgeoefende bedrijf met “electrotechnicus” werd aangeduid, terwijl zijn gemachtigde in de toelichting op de bij de aangifte gevoegde jaarstukken onder het hoofd “De boekhouding” vermeldde: “Deze bestaat uit een tabellarisch kas-bankboek, hetwelk wij bijwerkten aan de hand van de bank- en kasbescheiden. Het bleek dat er veel meer uitgaven waren dan ontvangsten, zodat wij een belangrijk bedrag (f. 4.500,--) moesten bijboeken. Volgens uw mededeling heeft dit bedrag geheel betrekking op contante verkopen”;

dat zodanige bijboekingen ook plaats vonden over de jaren 1963 (f. 10.300,--) en 1964; dat laatstgenoemde toelichting voorts vermeldt dat de inkoop f. 20.063,88 heeft bedragen en de omzet f. 33.606,16, waarin begrepen f. 8.400,90 wegens aan heffing van omzetbelasting onderworpen ontvangsten ter zake van “opleveringen in onroerende staat” en voorts dat in 1965 aan inventaris is aangeschaft een pijpenbuig-apparaat, een sleuvenfreesmchine, zuurstofgas-cylinders en isolatiemeters;

dat op de balans per 1 januari 1965 geen inventaris voorkomt;

dat de toelichting op de, bij de aangifte voor de inkomstenbelasting voor 1966 overgelegde jaarstukken onder het hoofd “Bedrijfsuitoefening” vermeldt: “Het bedrijf omvat een electrotechnisch bureau, zorg dragend voor het aanleggen en onderhouden van elektrische installaties in woon- en winkelhuizen en bedrijven, alsmede verkoop en reparatie van elektrische artikelen, zoals t.v.- en radiotoestellen en wasmachines”; dat naar aanleiding van een bezwaarschrift van belanghebbende tegen zijn aanslag in de inkomstenbelasting voor 1966 wederom een onderzoek in

zijn administratie is ingesteld, waarbij onder meer bleek dat geen kasadministratie werd bijgehouden, dat het kas- en bankboek eens per jaar door een assistent van de gemachtigde uit de voorhanden bescheiden werd samengesteld, dat kascontrôle nimmer plaats vond en dat de voorraad niet werd geïventariseerd;

dat voorts uit gegevens over 1967 een brutowinstpercentage van 82% van de inkoop aan het licht kwam;

Overwegende dat belanghebbende heeft aangevoerd:

dat uit de bij de aangifte voor 1965 overgelegde verlies- en winstrekening van dat jaar blijkt, dat de brutowinst f. 13.542,28 heeft bedragen nadat f. 4.500,- was bijgeboekt;

dat de inspecteur weliswaar stelt eerst na het contrôleonderzoek over 1966 tot de conclusie te zijn gekomen dat hij, belanghebbende, het bedrijf van electrotechnisch installateur uitoefende en dat in dat geval het brutowinstpercentage van de inkoop, zowel in 1966 als in 1965 te laag was, doch de inspecteur ook bij het opleggen van de aanslag tot die conclusie had kunnen komen nu hij wist dat de boekhouding gebrekkig was en hij uit de toelichting op de jaarstukken van 1963 bovendien kon weten dat hij, belanghebbende, in dat jaar in Y een electrotechnisch bureau had geopend en dus een ander bedrijf was gaan uitoefenen;

dat hieruit volgt dat geen sprake kan zijn van een, de navorderingsaanslag rechtvaardigend nieuw feit;

Overwegende dat de inspecteur heeft gesteld:

dat bij de reclame tegen de aan belanghebbende voor het jaar 1966 opgelegde aanslag de jaarstukken werden overgelegd en in een daarop gegeven toelichting onder het hoofd "boekhouding" wordt vermeld dat getracht is aan de hand van de bank- en andere bescheiden een boekhouding samen te stellen aangezien de kasadministratie zeer gebrekkig was, waarbij er naar werd gestreefd de waarheid zo dicht mogelijk te benaderen, doch dat voor de juistheid van de administratie niet kan worden ingestaan;

dat dit de aanleiding was tot het instellen van een contrôle-onderzoek, waarin ook 1965 werd betrokken;

dat het brutowinstpercentage volgens de aangifte voor 1965 67% van de inkoop bedroeg; dat in vergelijking met de bekende gegevens over de kleinhandel in elektrische artikelen met installatieafdeling, waarvoor merendeels een percentage beneden 40% wordt aangegeven, het percentage van 67% bijzonder gunstig was te

noemen; dat belanghebbende's bedrijf in 1965 met "electrotechnicus" werd aangeduid en eerst uit de omschrijving van de bedrijfsuitoefening in de toelichting op de jaarstukken van 1966 bleek, dat een verschuiving van kleinhandel naar installatiebedrijf had plaats gevonden;

dat, toen bovendien uit de gegevens van 1967 een brutowinstpercentage van 82% werd becijferd, slechts de conclusie mogelijk was dat de toelichting op de aangifte voor het onderhavige jaar ten aanzien van de boekhouding een veel te gunstig beeld had gegeven en de bijboeking ad. f. 4.500,-- in geen redelijke verhouding stond tot de, aan de gemachtigde bekende gegevens over de aard van het bedrijf met de hiervoor geldende normale winstpercentages;

dat dus een nieuw feit aanwezig was en als berekeningsgrondslag een brutowinstpercentage van 80% werd aangenomen, hetgeen leidde tot een correctie van f. 3.000,--;

ten aanzien van het geschil:

Overwegende dat de inspecteur bij raadpleging van de gegevens van het dossier van belanghebbende ter inspectie – tot welke onder meer behoren de aangiften met bijlagen over vorige jaren alsmede de rapporten ter zake van toen ingestelde contrôles – ook reeds ten tijde van het regelen van de primitieve aanslag redelijkerwijs had kunnen weten dat de boekhouding van belanghebbende geen materieel betrouwbare grondslag voor de winstberekening vormde;

dat hij in dat geval immers wist althans had kunnen weten dat die boekhouding over de jaren 1958 tot en met 1960 als ondeugdelijk was verworpen en dat, ook na het optreden van een andere gemachtigde, van 1963 af ieder jaar bedragen wegens niet verantwoorde ontvangsten moesten worden bijgeboekt, welke bijboeking over 1965 zelfs de uit de boekhouding blijkende winst meer dan verdubbelde; dat mitsdien met betrekking tot de boekhouding het in 1966 ingestelde onderzoek geen nieuw feit aan het licht bracht;

Overwegende dat de inspecteur ten tijde als voormeld de bijboeking ad. f. 4.500,-- als een redelijke schatting van de niet geboekte ontvangsten heeft geaccepteerd omdat hij constateerde dat de (gecorrigeerde) brutowinst 67% van de inkoop was gaan bedragen, zijnde een percentage dat ruimschoots overtrof het meestal beneden 40% liggende brutowinstpercentage dat door kleinhandelaren in elektrische artikelen met installatieafdeling werd aangegeven;

dat het de inspecteur echter had moeten opvallen dat de brutowinst vóór die

bijboeking (f. 9.042,28) 45% van de inkoop ad. f. 20.063,88 bedroeg en dus volgens de boekhouding ook reeds lag boven dat van ondernemingen in de voormelde branche;

dat de verhoging van dit percentage ná de bijboeking tot rond 67% van de inkoop, zijnde niet minder dan driemaal het percentage dat in 1960 na een cōntrole-onderzoek voor belanghebbende's bedrijf als juist werd aanvaard, de inspecteur tot het inzicht had kunnen en moeten brengen dat het bedrijf van belanghebbende in 1965 van geheel ander aard was dan dat van kleinhandelaar in elektrische artikelen met installatieafdeling, vooral ook nu hem uit de toelichting op de jaarstukken van 1963 bekend was dat belanghebbende in dat jaar zijn winkel in elektrische artikelen te Z had verkocht en in Y een electrotechnisch bureau had geopend, met welke omschrijving veelal een electrotechnisch installatiebedrijf wordt aangeduid;

dat op de reële exploitatie van een zodanig bedrijf in 1965 bovendien wees de volgens de toelichting op de aangifte gedane aanschaffing van, bij de aanvang van dat jaar niet aanwezige installateurs-inventaris, alsmede de ontvangst van een bedrag van f. 8.400,90 ter zake van aan omzetbelasting onderworpen "opleveringen in onroerende staat";

dat de inspecteur mitsdien door het brutowinstpercentage van 67% zonder onderzoek naar de aard van belanghebbende's bedrijf te aanvaarden, een ambtelijk verzuim heeft begaan, hetwelk niet door middel van een navorderingsaanslag kan worden hersteld;

UITSPRAAK DOENDE:

Vernietigt de aanslag tot navordering.

Aldus gedaan in raadkamer van 28 januari 1970 door Mr. W.L. Schenk, voorzitter, Mr. H. Schuurman, raadsheer, prof. Mr. J. van Soest, raadsheer plaatsvervanger, in tegenwoordigheid van Mr. M. de Clercq, griffier.

De Clercq

Schenk

Aangetekend verzonden

-6 mrt. 1970

aan partijen.